

Vetenskapligt namn: *Solidago canadensis*

Namnets betydelse: Släktnamnet kommer från de latinska orden *solidus* som betyder hela med hänvisning till medicinska helande egenskaper. Artnamnet *canadensis* betyder att den kommer från Kanada.

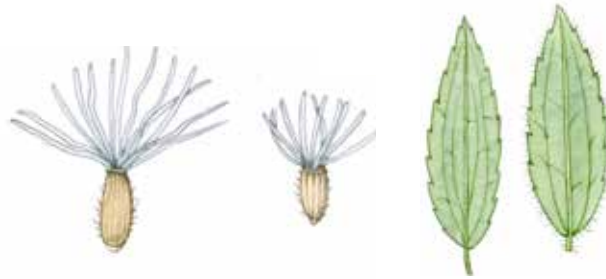
KANADENSISKT GULLRIS

Solidago canadensis

Flera nordamerikanska gullrisarter har importerats till Sverige för att användas som prydnadsväxter i trädgårdar. Kanadensiskt gullris är en av dem och är en växt som kan ställa till med stora besvär i naturen.

Ursprung

Kanadensiskt gullris är en högväxt, upprätt perenn som ingår i asterväxter familjen. Den kommer ursprungligen från Nordamerika men har nu spritts över stora delar av världen bland annat på grund av att den rymt från trädgårdar. Den trivs bäst på fuktiga växtplatser så som övergivna jordbruksmarker, betesmarker, åkrar, avfallsområden och längs vägar. Den är uppskattad av bin och fjärilar.

Kanadensiskt gullris är mycket lik höstgullris, Solidago gigantea och kan lätt förväxlas med denna. Kanadensiskt frökapsel är något mindre. Bladundersidan och stjälken på kanadensiskt gullris är hårig.

Så känner du igen kanadensiskt gullris

Kanadensiskt gullris blir cirka en och en halv meter hög och bildar gärna bestånd. Stjälken är kal nedtill för att sen övergå till att bli tätt korthårig upptill. Bladen är långa, cirka två decimeter och lansettlika med sågad kant. Bladens undersidor är håriga. Växten blommar under sensommaren, från augusti till oktober. Blommorna bildar mindre än en centimeter breda blomliknade blomkorgar. Blommorna är gula och sitter många tillsammans i en tät, konliknande form i toppen av stjälken.

Växten förökar sig genom frön och rotskott, det vill säga rhizomer. En individuell planta kan producera mer än 10 000 frön. Fröna liknar små maskrosfrön och sprids med hjälp av vind och vatten. Fröna kan dock inte gro i tät vegetation.

En enda växt kan genom rotskott spridas i genomsnitt 27 centimeter i varje riktning per år, vilket snabbt resulterar i stora och täta lager. Rotskotten befinner sig vanligtvis i markens topplager, 10 centimeter. När väl ett bestånd är etablerat, liknar rotskotten en tät matta i det övre jordlagret, medan nyetablerade bestånd har ett mer löst rotnät.

Växten sprids även med hjälp av människan, genom till exempel dumpning av trädgårdsavfall i naturen, transport av trädgårdsavfall i öppet släp eller flytt av jordmassor.

Ej listad

Kanadensiskt gullris är än så länge inte listad på EU:s förteckning över invasiva främmande arter men anses ändå som en invasiv främmande växt som kan ställa till med problem i naturen och ha en negativ påverkan på den biologiska mångfalden och bör därför undvikas i trädgården.

Om du hittar kanadensiskt gullris i naturen – rapportera in det till Artportalen via www.invasivaarter.nu

Varför ska den inte finnas i Sverige?

Växten kanadensiskt gullris bildar täta populationer där inga andra växter kan etablera sig. Den har en stark förökningsförmåga, sprider sig lätt och därmed konkurrerar den ut inhemska växtarter.

Effekter på den biologiska mångfalden

Växten kan inte pollinera sig själv utan behöver pollinerare för att bilda frön. På så vis tar växten pollinerare från andra växter som då får svårt att växa och sprida sig. Kanadensiskt gullris utsöndrar också ett kemiskt ämne från rötterna (allelopatiska ämnen) som hindrar tillväxten hos andra växter och förhindrar frön från andra växter att gro.

Effekter på samhället

Växten kan innebära ett problem för lantbruket om den får fäste i betes- eller odlingsmarker.

Kanadensiskt gullris blir cirka en meter hög.

Effekter i din trädgård

Kanadensiskt gullris kan bilda täta bestånd som då utkonkurrerar andra växter om plats och solljus. Ju längre spridningen har fortgått desto svårare är den att bekämpa.

Effekter på din hälsa

Växtens pollen kan orsaka allergi.

Så här utrotar du växten

Det kanadensiska gullriset är en av de invasiva växterna som är lättast att bekämpa eftersom den sprider sig ganska långsamt.

Småbestånd

Att gräva upp eller dra upp plantorna med rötterna är ett effektivt sätt att bli av med kanadensiskt gullris.

Stora bestånd

Genom slåtter, det vill säga att du slår av växten kan du bli av med stora mängder kanadensiskt gullris. Bästa tidpunkt för slåtter är under maj och augusti. Planera för att du kommer att behöva upprepa proceduren i flera år, till dess att inga nya skott kommer upp. Växtdelarna ska eldas upp på plats alternativt förpackas i sopsäckar som är hela.

Hantering av växtmaterial

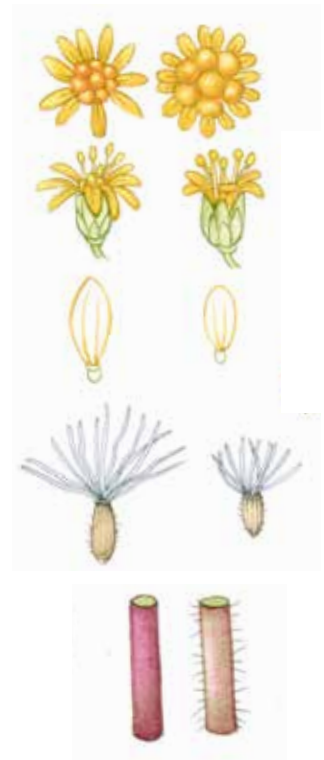
Var försiktig vid hantering av växtavfall och jordmassor då de kan innehålla frön och rotdeklar. Elda allt växtmaterial på plats om det ej råder eldningsförbud alternativt åk med det till den kommunala återvinningscentralen. Allt växtmaterial ska läggas i en hel sopsäck, som sedan sluts ordentligt och körs till återvinningscentralen. En del återvinningscentraler har specialcontainer enkom för invasivt växtmaterial, annars ska det ligga i en behållare för brännbart material. Det ska absolut ej sorteras som växtavfall.

Kemisk bekämpning

Kanadensiskt gullris bör ej bekämpas med kemiska bekämpningsmedel.

Kan förväxlas med

Kanadensiskt gullris är mycket lätt att förväxla med höstgullris, *Solidago gigantea*. Höstgullris är mer storväxt, har större blomkorgar som sitter tätare. Kanadensiskt gullris kan också förväxlas med gullris, *Solidago virgaurea*. Gullris förekommer i hela landet. Det är mindre, har något bredare blad och enklare blomställning. Det kan förekomma hybrider mellan sorterna om de växer tillsammans.

Kanadensiskt gullris (till höger) kan lätt förväxlas med höstgullris. Höstgullriset (till vänster) är mer storväxt, har kal stjälk som endast är hårig i blomställningen. Den har också större blomkorgar i tätare samling, samt längre strålblommor.